

Titulació	Tipus	Curs
Administració i Direcció d'Empreses	OP	4

Professor/a de contacte

Nom : Joan Freixanet Solervicens

Correu electrònic : joan.freixanet@uab.cat

Prerequisits

Es recomana estar cursant quart curs del grau

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Objectius

- Facilitar als alumnes la comprensió del fenomen de l'empresa familiar com a expressió d'un concepte d'empresa i d'empresari, i una forma genuïna de creació i gestió empresarial.
- Explorar i conèixer les diferents configuracions i trets específics en les diferents etapes que conformen la vida i evolució d'aquests tipus d'empreses, i l'impacte que tenen en la seva gestió
- Familiaritzar els alumnes amb les eines i instruments més utilitzats en la gestió de les empreses familiars
- Reflexionar sobre el paper que la societat, a través de les seves institucions, assigna a les empreses familiars

Resultats d'aprenentatge

1. Capacitat d'adaptació a entorns canviants.
2. Liderar equips multidisciplinaris i multiculturals, implementar nous projectes, coordinar, negociar i gestionar els conflictes.
3. Seleccionar i generar la informació necessària per a cada problema, analitzar-la i prendre decisions partint d'aquesta informació.
4. Prendre decisions en situacions d'incertesa i mostrar un esperit emprenedor i innovador.
5. Capacitat de comunicació oral i escrita en català, castellà i anglès, que permeti sintetitzar i presentar oralment i per escrit la feina feta.
6. Organitzar la feina, pel que fa a una bona gestió del temps i a la seva ordenació i planificació.
7. Avaluar l'efecte de les diferents estratègies en la competitivitat de l'empresa.
8. Enumerar els principals competidors d'una empresa.
9. Classificar les diferents formes de competir d'una empresa.
10. Enumerar les etapes i els processos bàsics en la formulació i implementació d'una estratègia empresarial.
11. Aplicar els processos de formulació d'estratègies a casos concrets.
12. Elaborar plans d'empreses.
13. Relacionar l'estratègia empresarial amb els objectius de les empreses i el seu desglossament per departaments o unitats de treball.

14. Adaptar la formulació i implementació d'estratègies a diferents entorns, empresa familiar o empreses acabades de crear.
15. Fonamentar decisions d'estratègia empresarial.

Continguts

Tema I. Introducció a l'empresa familiar

2. Concepte i característiques diferencials d'aquest tipus d'empreses
4. L'empresa familiar a Catalunya i en el món.
6. Tipus d'empreses familiars i configuracions bàsiques.
8. Dinàmiques de les empreses familiars : necessitats, objectius i expectatives individuals.
10. Cicle de vida de l'empresa familiar. El paper del fundador.
12. Relacions i comunicació interpersonal a les empreses familiars.

Tema II. La gestió de l'empresa familiar

2. Els conflictes a l'empresa familiar i la seva gestió.
4. La gestió dels recursos humans a les empreses familiars.
6. Estratègia de l'empresa familiar

- 3.1. Objectius, Recursos i Capacitats
- 3.2. Estratègies de creixement (I) Innovació
- 3.3. Estratègies de creixement (II) Internacionalització: Selecció, Forma d'Entrada en els mercats exteriors.

4. La gestió financera a l'empresa familiar.

Tema III. Estructures de govern de l'empresa familiar

2. Governança de la propietat en l'empresa familiar.
4. Governança de l'empresa.
6. Governança de la família.

Tema IV. La continuïtat de l'empresa familiar

2. El protocol familiar.
4. El problema de la successió.
6. La supervivència de l'empresa familiar.

Tema V. Empresa familiar i societat

2. Legislació específica per a l'empresa familiar
4. La fiscalitat de l'empresa familiar
6. Les administracions i l'empresa familiar
8. Organitzacions associatives i empresarials que incideixen en l'empresa familiar.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Classes teòriques	32,5	1,3	1, 3, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 15
Recerca de informació, preparació i resolució de casos i treball	56,5	2,26	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12,

monogràfic	13, 14, 15			
Estudi dels continguts	30	1,2	7, 10, 11, 12, 14, 15	
Tutories	10,5	0,42	1, 6, 11, 12, 14, 15	
Classes pràctiques	17	0,68	1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 15	

Per tal d'assolir els objectius de l'assignatura, s'utilitzaran les següents metodologies docents:

LA DOCÈNCIA SERÀ PRESENCIAL

1. Classes magistrals amb suport TIC: En aquestes sessions els professors desenvoluparan els principals conceptes i nocions fonamentals de l'assignatura. Per facilitar el seu aprenentatge es posaran exemples d'empreses i s'efectuaran les aplicacions pràctiques necessàries.
2. Sessions de treball centrades en un cas: S'utilitzarà la metodologia del cas per conèixer millor els diferents conceptes teòrics treballats en les sessions magistrals.
3. Activitats diverses de suport: Amb l'objectiu d'apropar l'estudiant al món de l'empresa durant el curs es proposarà la lectura d'articles de premsa i/o de revistes especialitzades on surtin notícies relacionades amb els conceptes que es treballant a l'assignatura, així com també l'assistència a conferències i xerrades.
- 4 Tutories presencials: L'estudiant disposarà d'unes hores on els professors de l'assignatura podran ajudar-lo/la a resoldre els dubtes que se li presentin en l'estudi de la matèria i en la resolució de problemes.

Per a aquest curs, l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) està permès exclusivament per a tasques de suport, com ara la cerca bibliogràfica o d'informació, la correcció de textos o les traduccions. L'estudiant ha d'identificar clarament quines parts han estat generades mitjançant aquesta tecnologia, especificar les eines utilitzades i incloure una reflexió crítica sobre com aquestes eines han influït tant en el procés com en el resultat final de l'activitat. La manca de transparència en l'ús de la IA en aquesta activitat avaluable es considerarà una vulneració de la integritat acadèmica i pot comportar una penalització parcial o total de la qualificació de l'activitat, o sancions més greus en els casos més severos.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè l'alumnat completi les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assistència i participació a classe	10%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 15
Examen final	30%	2	0,08	1, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15
Prova parcial	20%	1,5	0,06	1, 2, 3, 4, 5, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15
Presentació de casos pràctics	15%	0	0	2, 3, 4, 5, 6, 11, 12, 13, 14, 15
Projecte Final	25%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15

La nota final del curs estarà formada per la mitjana ponderada de cinc notes:

1. Assistència a classe i participació. El correcte seguiment del curs exigeix l'assistència a classe i la realització dels exercicis i activitats programades per cadascun dels temes. Al llarg del curs es controlaran tots aquests aspectes que resultaran en una nota que representarà el 10% de la nota final del curs.

2. Prova parcial. A meitat del curs es realitzarà una prova escrita. La nota d'aquest examen representarà el 20% de la nota final del curs.

3. Projecte final. Treball monogràfic sobre l'empresa familiar, que representarà el 25% de la nota final.

4. Examen final. S'avaluarà a l'alumne en base als continguts de l'assignatura. La nota de l'examen representarà el 30% de la nota final del curs.

5. Presentació de casos pràctics. Cada alumne presentarà un cas pràctic que s'assignarà per part del professor, i que es prepararà en grups. Aquesta activitat representarà el 15% de la nota final.

Per **superar l'assignatura** és necessari: Obtenir una nota mínima de 4 punts en els components d'avaluació 3., 4., i 5., i que la mitjana ponderada de les cinc notes que formen l'avaluació del curs sigui igual a 5 punts. Si aquest promig final és igual o superior a 3,5 i inferior a 5, l'estudiant suspendrà l'assignatura amb dret a recuperació. Si aquest promig final és inferior a 3,5 l'estudiant suspendrà l'assignatura sense dret a recuperació.

Un estudiant que no es presenta a cap prova avaluable es considera no avaluable, per tant, un estudiant que realitza alguna component d'avaluació continuada ja no pot ser qualificat com "no avaluable".

Calendari d'activitats d'avaluació

Les dates de les diferents proves d'avaluació (exàmens parcials, exercicis en aula, entrega de treballs, ...) s'anunciaran amb suficient antelació durant el semestre.

La data de l'examen final de l'assignatura està programada en el calendari d'exàmens de la Facultat.

"La programació de les proves d'avaluació no es podrà modificar, tret que hi hagi un motiu excepcional i degudament justificat pel qual no es pugui realitzar un acte d'avaluació. En aquest cas, les persones responsables de les titulacions, prèvia consulta al professorat i a l'estudiantat afectat, proposaran una nova programació dins del període lectiu corresponent." **Apartat 1 de l'Article 115. Calendari de les activitats d'avaluació (Normativa Acadèmica UAB)**

Els estudiants i les estudiantes de la Facultat d'Economia i Empresa que d'acord amb el paràgraf anterior necessitin canviar una data d'avaluació han de presentar la petició omplint el document Sol·licitud reprogramació prova https://eformularis.uab.cat/group/deganat_feie/nou-reprogramacio-de-proves

Procediment de revisió de les qualificacions

Coincidint amb l'examen final s'anunciarà el dia i el mitjà en que es publicaran les qualificacions finals. De la mateixa manera s'informarà del procediment, lloc, data i hora de la revisió d'exàmens d'acord amb la normativa de la Universitat.

Procés de Recuperació

"Per participar al procés de recuperació l'alumnat ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats que representi un mínim de dues tercers parts de la qualificació total de l'assignatura o mòdul." **Apartat 3 de l'Article 112 ter. La recuperació (Normativa Acadèmica UAB).** Els estudiants i les estudiantes han haver obtingut una qualificació mitjana de l'assignatura entre 3,5 i 4,9.

La data d'aquesta prova estarà programada en el calendari d'exàmens de la Facultat. L'estudiant que es presenti i la superi aprovarà l'assignatura amb una nota de 5. En cas contrari mantindrà la mateixa nota.

Irregularitats en actes d'avaluació

Sense perjudici d'altres mesures disciplinàries que s'estimin oportunes, i d'acord amb la normativa acadèmica vigent, *"en cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés*

*disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0". **Apartat 10 de l'Article 116. Resultats de l'avaluació. (Normativa Acadèmica UAB).***

D'altra banda, la realització de les activitats d'avaluació està subjecta al que estableix aquesta guia docent, així com a la "[Política de la Facultat d'Economia i Empresa davant la detecció d'irregularitats durant la realització d'activitats avaluatives](#)", que regula les condicions de desenvolupament de les proves d'avaluació i els procediments aplicables en cas de detectar-se irregularitats. Es recomana a l'estudiantat consultar-ne el contingut.

Aquesta assignatura/mòdul no preveu el sistema d'avaluació única.

Bibliografia

- Amat J.M. (2004) "La sucesión en la empresa familiar", Deusto, España.
- Bigné, A. E. (1999). "La Empresa Familiar: Retos de Futuro". Fundación Generalitat Valenciana, Valencia, España.
- Blasco, R (2024). Family Business Management, Ed. Routledge
- Casillas, Díaz y Vázquez (2005) "La gestión de la empresa familiar", Thomson, España.
- Corona, J. (Ed.)(2005): Manual de la Empresa familiar. Instituto de la Empresa Familiar / PriceWaterhouseCoopers. Editorial Deusto.
- Font y Gallo M. (1989) "La empresa Familiar", 3, Estudios y Ediciones IESE.
- Gallo, M. (1998) "La sucesión en la empresa familiar". La Caixa. Servicio de Estudios. Colección Estudios e informes, Nº 12. Barcelona.
- Gallo, M (2007) "Ideas básicas para dirigir la empresa familiar", Ediciones Universidad de Navarra S.A.
- Gallo, M (2015), Evolución y desarrollo de la empresa y la familia", Ediciones Universidad de Navarra S.A.
- Galve y Salas (2003) "La empresa familiar en España: fundamentos económicos y resultados", Fundación BBVA, Bilbao.
- Publicaciones de empresa familiar de la biblioteca de la UAB que encontrarás en <https://ddd.uab.cat/pub/guibib/224929/bibrecdigitals.pdf>
- Gandarillas, M, Nuñez Urquiza, C Rivero, R y (2019), Empresa familiar. Una visión práctica", Fundación Confemetal
- Gersick et al (1997) "Empresas familiares generación a generación", McGraw-Hill, México.
- Lank, A. y Neubauer, F. (1999) "La empresa familiar: Cómo dirigirla para que perdure", Deusto, Bilbao.
- Lansberg, Ivan (2001) "Los sucesores en la empresa familiar", Granica, España.
- Lansberg, Ivan et al. (1997) "Empresas Familiares", McGraw Hill
- Leach, P.(2003)."La Empresa Familiar", Granica, España.
- Lucero, M.A. (2018), "Protocolos de empresas de familia", Unión Editorial
- Olmedo, F.J (2020), "La transmisión de la empresa familiar", Editorial Tirant lo Blanch
- Rosploch, K (2021), "The complete family office handbook", John Wiley & Sons Inc.
- Tapies, F (2018) "Lecturas sobre empresa familiar", <https://blog.iese.edu/empresafamiliar/2018/lecturas-empresa-familiar/>
- Publicacions sobre empresa familiar disponibles a la biblioteca de la UAB, <https://ddd.uab.cat/pub/guibib/224929/bibrecdigitals.pdf>

Programari

Microsoft Office

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre.
A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través d'aquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Tipus de docència	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(TE) Teoria	51	Català	primer quadrimestre	tarda
(PAUL) Pràctiques d'aula	51	Català	primer quadrimestre	tarda